

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/6/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612000058
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8612000058.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a JUDr. Evy Rešatkovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.3.2013, v trestnej veci proti obžalovanému O. R. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník sp. zn. OT 9/2012 zo dňa 23.1.2013 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného O. R. .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný O. R. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 6.7.2012 v čase okolo 19.30 hod. v rodinnom dome č. XX v obci C., okr. Z. v stave po požití alkoholických nápojov vulgárne nadával svojej manželke W. R. slovami „keď na mňa zavoláš políciu a pôjdem do basy, tak keď sa vrátim vykrútim ti krk“ a „ja ťa zabijem“.

Za to mu bol podľa § 360 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. n), § 37 písm. m) Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie. V ňom poukazuje na to, že manželka aj dcéra odmietli vypovedať v jeho prítomnosti a tým že mu bolo znemožnené dať im otázky, ktorými by spochybnil ich výpovede. Podľa neho napriek tomu ich prvotné výpovede a výpoveď na hlavnom pojednávaní sú protichodné. Uviedol, že privolaná hliadka svedčila v jeho prospech, že nebol agresívny a nikoho nenapádal a že sa im podriadil. Manželka tvrdí, že mala obavy o svoj život. Potom nerozumie prečo, lebo nikdy jej fyzicky ani inak neublížoval. V prípade, že mala strach a obavu o život, v dome sú izby s kľúčom, kde sa mohla zamknúť, no neurobila to, ale ho naďalej hádkou provokovala. Manželka vo výpovedi uviedla, že keď uvidela prichádzať privolanú hliadku, vybehla na dvor aj s dcérou O.. No príslušníci hliadky mali potvrdiť, že vošli do domu sami a nik ich nečakal. Podľa neho teda manželka vo všetkom zavádza a obžaloba z jej strany je len jej pomsta a túžba mu ublížiť, zosmiešniť ho. Manželka sa mu už predtým mala pri nezhodách a hádkach vyhrážať, vedomá si, že on má podmienku, že skončí zasa v base. On sa na to len zasmial, že či za to, že si vypije alebo sa s ňou poháda, skončí v base, pričom ona mala poznamenať: „Však uvidíš.“ Výpoveď dcéry O. považuje za zmanipulovanú manželkou, nakoľko dcéra v čase ich hádky ani nebola prítomná v obývačke. Dokonca aj v hlásení na polícii bolo oznámené, že robí neporiadok, čo mali potvrdiť aj policajti, vyslaní na zásah. Uvádza, že na manželku nepoužil, ani v minulosti nepoužíval fyzické, ani iné násilie, nevyhrážal sa, neudrel ju ani v daný deň, ani v minulosti, takže manželka nemala mať dôvod na obavu o zdravie a život. Namietla ďalej, že mu súd nevyhovel v návrhoch na dokazovanie, kde žiadal prizvanie svedkov starostu obce Z. S., kolegov z práce, susedov, ľudí z obce, ktorí ich poznajú, aby preukázal, že nie je

agresívny, manželke neubližoval a že nemá sklony k vyhrážaniu sa, ako to má tvrdiť manželka. Súd mu nevyhovelo ani v návrhu, kde žiadal prizvanie znalca z odboru psychiatrie, čím chcel preukázať a spochybniť dôveryhodnosť výpovede manželky, nakoľko manželka bola v r. 2002 hospitalizovaná na psychiatrickej liečebni v N.. Súd mu ďalej nevyhovelo, ani keď žiadal konfrontáciu s manželkou a dcérou O.. Napáda aj výšku trestu a zaradenie na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Okresný súd pri určovaní výšky trestu nezohľadnil rozhodnutie Prezidenta SR o udelení amnestie, kde mu bolo zrušené podmienené odsúdenie a má sa na neho hľadieť, ako na netrestaného. Myslí si, že správa o povesti, pracovný posudok, ako aj posudok z výkonu väzby svedčia o tom, že nie je agresívny a násilný a že nemá sklony k násiliu a vyhrážaniu. Hádky a nezhody s manželkou sa majú podľa jeho názoru riešiť na občiansko-právnom súde, a nie trestno-právnom. Uvádza, že na deň 8.2.2013 je vytýčené pojednávanie na Okresnom súde Svidník ohľadom rozvodu manželstva. Preto žiada krajský súd o uvážlivé posúdenie daného prípadu a žiada o oslobodenie spod obžaloby. V prípade, že ho krajský súd uzná vinným, žiada, aby zohľadnil poľahčujúce okolnosti: jeho výpoveď, prejavenie ľútosti nad konaním v priznanej časti, správu o povesti, pracovný posudok, posudok z výkonu väzby, že ochranu spoločnosti a jeho výchovu je možné zabezpečiť trestom, s ktorým by nebolo spojené odňatie slobody a žiada o udelenie podmieneného odsúdenia, zákazu pobytu, resp. uloženie trestu odňatia slobody ako trestu dostačujúceho, resp. v dolnej hranici trestnej sadzby v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na základe podaného odvolania krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podal odvolateľ odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie odvolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

V konaní pred súdom prvého stupňa boli vykonané dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Súd vykonané dôkazy vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 2 ods. 12 Tr. poriadku a takýmto postupom dospel k správnym skutkovým záverom.

Z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré dôkazy boli pred súdom prvého stupňa vykonané, ako aj to, ktoré skutočnosti z jednotlivých dôkazov vyplynuli. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva aj skutočnosť, ako prvostupňový súd jednotlivé dôkazy hodnotil. V tomto smere sú dôvody napadnutého rozsudku podrobné a vecne správne, a preto na ne krajský súd v podrobnostiach aj poukazuje.

Len s ohľadom na obsah odvolacích námietok, považuje krajský súd za potrebné zvýrazniť niekoľko skutočností.

Napriek tomu, že obžalovaný poprel spáchanie skutku, brániac sa tým, že on sa manželke nevyhrážal a stolík úmyselne nerozbil, ale len na neho spadol, tak aj podľa krajského súdu výrok o vine je možné oprieť o súhrn dôkazov, ktoré po ich zhodnotení jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností odôvodňujú záver, že sa skutok stal a že ho ako trestne zodpovedný subjekt spáchal obžalovaný.

V prvom rade je potrebné poukázať na svedeckú výpoveď poškodenej W. R., ktorá podrobne popísala priebeh skutku tak, ako je uvedený v napadnutom rozsudku. Z jej výpovede, ktorá sa zhoduje s údajmi jej trestného oznámenia, vyplýva, že obžalovaný pod vplyvom alkoholu po tom, čo od nej pýtal 20,- eur do krčmy, ktoré mu nedala a knedlík, ktorý nemali, vbehol do obývačky a rozbil stolík. Obžalovaný vzal stolík s tým, že ho vyhodí von oknom a že porozbija okná, no potom ho vyniesol von. Ona šla k dcére O., aby volala políciu a aj D. jej išla povedať, že čo sa deje. Obžalovaný bol stále zúrivy a hovoril, že ak skúsi zavolať na neho políciu, odsedí si dva roky a potom jej vykrúti krk a zabije ju. Nadával jej, pričom ona sa triasla. Rozohnal sa na ňu aj rukou, ale dcéry ho upokojovali a on sa striedavo upokojoval a zúrilo. Zopakoval jej ešte, že ju zabije. Keď sa obžalovaný dvakrát vyhnal na ňu rukou, tak stále medzi nich vstúpila dcéra O., ktorá ho upokojovala.

V zhode s touto výpoveďou vyznieva aj obsah svedeckých výpovedí dcér O. R. a mal. D. R.. Svedkyňa mal. D. R. uviedla, že obžalovaný žiadal jedlo a keď zistil, že nie je, nazlostil sa a hodil stolík o zem, čo aj videla. Začala kričať na sestru, ktorá sa zobudila a mama išla za ňou, aby zavolala políciu. Obžalovaný

odniesol dosku zo stola von a ona už bola v sestrinej izbe. Počula, ako sa obžalovaný vyhrážal, že keď zavolajú políciu zabije ich. Videla tiež ako chcel biť matku a sestra ju bránila tak, že stála medzi nimi. Keď prišla polícia, sadol si do kresla a tváril sa, že sa nič nestalo.

Z výpovede svedkyne O. R. vyplýva, že v ten večer spala v izbe, keď jej sestra D. prišla povedať, že otec robí bordel a že má zavolať políciu. Išla do obývačky, kde videla rozbitý stolík. Obžalovaný chcel opakovane zaútočiť na matku a hovoril, že ju zabije a nadával jej. Ona ich stále rozdeľovala, keď chcel obžalovaný zaútočiť na matku a chcel ju buchnúť. Bála sa, že otec matku zabije. Keď prišla polícia, tak obžalovaný sedel na gauči, akoby sa nič nestalo.

Obžalovaný síce namieta, že uvedené svedecké výpovede boli na hlavnom pojednávaní vykonané v jeho neprítomnosti, no takýto postup pri výsluchu svedkyň aj podľa odvolacieho súdu bol správny a v súlade s ust. § 262 Tr. poriadku. Toto ustanovenie totiž umožňuje predsedovi senátu vylúčiť obžalovaného po dobu výsluchu svedka z pojednávacej miestnosti v prípade, ak je obava, že svedok v prítomnosti obžalovaného nevyovie pravdu alebo ak ide o výsluch svedka, ktorému alebo jemu blízkej osobe z podaného svedectva hrozí ujma na zdraví, smrť alebo iné závažné nebezpečenstvo.

Svedkyne uviedli, že sa obžalovaného boja, pričom W. a O. R. zároveň vyhlásili, že v jeho prítomnosti z tohto dôvodu vypovedať nebudú. V prípade obžalovaného ide o osobu, ktorá bola v minulosti už dvakrát právoplatne odsúdená za prečin nebezpečného vyhrážania voči manželke W. R. (z toho v jednom prípade aj voči dcére S. R.), keď voči poškodeným použil aj fyzické násilie, pričom aj v predmetnom prípade ide o prečin nebezpečného vyhrážania, keď sa obžalovaný manželke vyhrážal, že ak pôjde do basy, tak ju zabije. Okresný súd preto správne posúdil, že vzhľadom na tieto konkrétne okolnosti tu je obava, že svedkyne v prítomnosti obžalovaného nevyovie pravdu. Zároveň prvostupňový súd pri tomto postupe zachoval aj právo obžalovaného na obhajobu tým, že po návrate do pojednávacej miestnosti ho oboznámil s obsahom výpovedí svedkyň, umožnil mu vyjadriť sa k nim a prostredníctvom svojho obhajcu obžalovaný kládol týmto svedkyňiam otázky.

V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že z týchto nevyhnutných zákonných obmedzení zároveň vyplýva nemožnosť vykonania konfrontácie svedkyň s obžalovaným. Preto je nedôvodná aj námietka obžalovaného, že mu súd neumožnil vykonať konfrontáciu so svedkyňami.

Vzhľadom na námietky obžalovaného je potrebné ešte poukázať aj na to, že skoršie výpovede svedkyň W. a O. R. boli v konaní nepoužiteľné nie pre rozpory, ale len pre nedostatok poučenia v prípravnom konaní podľa § 130 ods. 1 Tr. poriadku ako osôb, ktoré majú právo odoprieť výpoveď. Aj keby však skoršie výpovede uvedených svedkyň použiteľné boli, podstatné rozpory by im vytknúť nebolo možné.

Svedecké výpovede W. R., O. R. a mal. D. R. sú navyše podporené aj ďalšími vykonanými dôkazmi, najmä správou OR PZ Svidník, podľa ktorej O. R. hlásila prostredníctvom linky 158, že jej otec O. R. robí doma neporiadok a vyhráža sa matke, ale aj svedeckými výpoveďami príslušníkov PZ M. N. a M. R.. Títo svedkovia potvrdili, že boli operačným dôstojníkom vyslaní do domu obžalovaného a poškodenej, pričom v obývačke boli porozhadzované veci a dverka od nejakej skrinky a poškodená uvádzala, že sa obžalovaný jej a dcére vyhráža zabitím a že ešte jedna dcéra je niekde v izbe a že sa ho bojí. Kým svedok N. si to s určitosťou nepamätal, tak svedok R. uviedol, že keď prišli do dvora predmetného domu, tak na dvere vyšla manželka a staršia dcéra a povedali im, že manžel robí bordel.

Za týchto okolností ani krajský súd nemá pochybnosti o správnosti skutkových záverov prvostupňového súdu, ktoré sú obsiahnuté vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku.

Na týchto skutkových zisteniach by nemohli nič zmeniť ani závery prípadného znaleckého dokazovania z odboru psychológia, či z odvetvia psychiatria, ktoré v konaní navrhoval obžalovaný vykonať k hodnovernosti výpovedí svojej a poškodenej W. R.. Znalec z odboru psychológia, ale ani znalec zo žiadneho iného odboru, sa totiž nemôže vyjadrovať priamo k tomu, či svedok je alebo nie je hodnoverný a či v posudzovanej veci vypovedá pravdivo. Znalec psychológ sa môže vyjadriť len všeobecne k tým osobnostným rysom vyšetrovanej osoby, ktoré môžu mať vplyv na jeho hodnovernosť. Či svedok v konkrétnom prípade klame alebo hovorí pravdu, je otázkou právnou, ktorú môže zodpovedať jedine súd na základe zhodnotenia tohto dôkazu jednotlivo, ako aj všetkých dôkazov v ich súhrne podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Keďže okresný súd jednotlivé dôkazy, vrátane svedeckých výpovedí usvedčujúcich obžalovaného zo spáchania predmetného trestného činu, uvedeným spôsobom hodnotil a to jednotlivito i v ich súhrne a vyvodil z nich aj logické závery, ani krajský súd nemal dôvod pochybovať o skutkových zisteniach napadnutého rozsudku

Správne sa prvostupňový súd vysporiadal aj s ďalšími návrhmi obžalovaného na vykonanie dôkazov, ktorých vykonanie odmietol a ich odmietnutie aj logicky a zákonným spôsobom odôvodnil.

Vzhľadom na vykonané dôkazy bolo teda aj podľa názoru krajského súdu nepochybne preukázané, že skutok uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku tak, ako bol ustálený súdom prvého stupňa, sa stal a tiež, že ho spáchal obžalovaný O. R..

Správne zistenému skutkovému stavu zodpovedá potom aj právna kvalifikácia. Je totiž nepochybné, že obžalovaný sa manželke W. R. vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu, pričom tento čin spáchal na blízkej osobe, teda chránenej osobe. Okresný súd preto správne kvalifikoval konanie obžalovaného ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona.

Pochybenia, ktoré by bolo možné napraviť v prospech obžalovaného nezistil odvolací súd ani pri rozhodovaní o treste. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd, použijúc zásady pre ukladanie trestov vyplývajúce z ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona, pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, majúc na zreteli účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorým je zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Z napadnutého rozsudku plynie, že okresný súd zistil jednu priťažujúcu okolnosť a to že už bol za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Tr. zákona). Zároveň, aj keď nesprávne, zistil aj poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. n) Tr. zákona, teda že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti. Hoci žiadna takáto skutočnosť o napomáhaní obžalovaného pri objasňovaní trestnej činnosti z vykonaného dokazovania nevyplýva, a teda správne sa obžalovanému mala podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona zvýšiť dolná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu, tak pre nedostatok odvolania prokurátora tento nedostatok odvolací súd napraviť nemohol, pretože by šlo o zmenu v neprospech obžalovaného (§ 322 ods. 3 Tr. poriadku).

Za zákonné je však potrebné považovať rozhodnutie prvostupňového súdu o nepovolení podmiennečného odkladu uloženého trestu odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu.

Správne okresný súd aplikoval ust. § 49 ods. 2 Tr. zákona, podľa ktorého sa ustanovenie odseku 1 o podmiennečnom odložení výkonu trestu odňatia slobody nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia. Obžalovaný sa predmetného trestného činu dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, keď dňa 20.7.2010 bol uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 33PP 27/10-27- podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 3T 36/2007 zo dňa 31.3.2010 vo výmere 2 a pol roka s tým, že skúšobná doba bola určená na 3 roky, teda do 31.3.2013. Preto v súlade so zákonom okresný súd ukladal nepodmiennečný trest odňatia slobody.

Vzhľadom na to, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin skrátene dane a poistného podľa § 148 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona (zák. č. 140/1961 Zb.), ale aj za úmyselné prečiny nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona (zák. č. 300/2005 Z.z.), za zákonné je potrebné považovať aj rozhodnutie o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona).

Keďže teda krajský súd nezistil žiaden dôvod na zmenu rozhodnutia v prospech obžalovaného a nedôvodná je aj odvolacia námietka obžalovaného o nepoužití amnestie, jeho odvolanie ako nedôvodné v zmysle ust. § 319 Tr. poriadku zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.